

фахівців технічних спеціальностей) при ігноруванні якісної її складової (тобто рівня кваліфікації та професіоналізму випускників). За таких умов завданням вищих навчальних закладів є збалансування навчальних програм таким чином, щоб вони гармонізували із актуальними тенденціями розвитку інформаційної економіки та давали випускникам можливість саморозвитку і навчання протягом життя.

Література.

1. Малик І.П. Тенденції розвитку інформаційної економіки в Україні / І.П. Малик // Вісник Східноєвропейського університету економіки і менеджменту. – 2013. – Вип. 1 (14). – С. 25-34.

2. Освітній імператив суспільного розвитку: Наукова монографія // [Каленюк І.С., Гонта О.І., Холявко Н.І., Сакун О.С., Демченко О.П., Дьякон А.А., Цимбал Л.І.]; за заг. ред. д.е.н., проф. І.С. Каленюк. – Чернігів: ЧДІЕУ, 2014. – 172 с.

3. Білоконь О.І. Обстеження інноваційної діяльності в економіці України за період 2012-2014 років (за міжнародною методологією). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

4. Офіційний сайт Державної служби статистики України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

5. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mon.gov.ua/>

ЕНЕРГЕТИЧНА БЕЗПЕКА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ

Чуйко Н.В., к.е.н., доцент,

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА ЗООВЕТЕРИНАРНА АКАДЕМІЯ,

Клочко В.М., к.е.н., доцент,

ХАРКІВСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ КОЛЕДЖ КНТЕУ

Енергетична безпека є категорією, що характеризує рівень захищеності різних суб'єктів економічних відносин на різних рівнях: національному (державному), регіональному, на рівні підприємства чи конкретної людини.

Під енергетичною безпекою підприємства, його виробничих підрозділів і галузей виробництва доцільно вважати захищеність виробничих об'єктів від зовнішніх і внутрішніх чинників, що

порушують нормальне функціонування систем енергозабезпечення, ставлять під загрозу ефективну роботу виробничих систем та систем життєзабезпечення [1].

Сільськогосподарські підприємства є споживачами паливно-енергетичних ресурсів. У структурі витрат на виробництво сільськогосподарської продукції питома вага нафтопродуктів становила у 2005 – 19,0 %, у 2010 – 14,2, у 2015 році – 12,9 %. Електроенергії - у 2005 – 2,9 %, у 2010 – 2,3, у 2015 році – 1,5 %. Варто зазначити, що у структурі витрат на виробництво продукції рослинництва за 2005 – 2015 роки частка нафтопродуктів становила від 17 до 28 %, у структурі витрат на виробництво продукції тваринництва – від 3 до 7 %. Електроенергії відповідно від 1 до 2 % у рослинництві, та від 3 до 4 % у тваринництві [2].

Ціни на енергоресурси постійно зростають, причому швидше ніж на сільськогосподарську продукцію, що впливає на собівартість виробленої продукції, формування ціни реалізації та одержання прибутку сільгоспідприємствами. Так у 2000 році аграріям потрібно було продати 4,5 т пшениці, щоб кушити 1 т дизельного палива, в 2006-му вже необхідно реалізувати 8 т пшениці, у 2008 році – 9 т. За останніх 11 років ціни на пшеницю зросли в 2,74 рази, а на дизельне паливо – в 4,73 рази [3].

Зростання цін на енергоресурси, а також значне погіршення екологічної ситуації стимулюють інтенсивний пошук альтернативних джерел енергії.

Важливим резервом енергоресурсів – є енергія вітру, використання якої особливо ефективно в умовах віддаленого тваринництва. Вітрову енергію можна використовувати для водопостачання на тваринницьких фермах, механізації кормоцехів у тваринництві, зрошення невеликих ділянок [4, 5].

Можливим джерелом поповнення енергоресурсів є сонячна енергія. В сільськогосподарських підприємствах використання її можливе для освітлення, обігріву, одержання гарячої води і електрики. Установлення і експлуатація сонячних електростанцій підвищить незалежність сільськогосподарських підприємств від зовнішніх факторів і постачальників.

Одним із перспективних напрямів розвитку нетрадиційних джерел енергії є використання геотермальних ресурсів (теплової енергії землі). За оцінками запасів геотермальної енергії, пріоритетними районами в Україні є Керченський півострів, Закарпаття, Прикарпаття (Львівська обл.), Донецька, Запорізька,

Луганська, Полтавська, Харківська, Херсонська, Чернігівська та інші області [6].

Використання даного виду енергії в сільськогосподарських підприємствах можливе, наприклад, для обігріву тваринницьких приміщень. Такі геотермальні установки досить широко використовують в США, Австралії, Латвії [5].

Світовий ринок геотермальної енергії постійно зростає. Так, у 2004 р. сумарна встановлена потужність ГеоЕС, які працювали в 24 країнах світу, становила 8,91 ГВт, річний виробіток електроенергії на ГеоЕС – 56,8 ТВт·год; у 2014 р. ці показники досягли 12,64 ГВт і 73,55 ТВт·год відповідно. Очікується, що до 2020 р. сумарна встановлена потужність ГеоЕС у світі зросте до 21,4 ГВт. Світовим лідером за встановленою електричною потужністю ГеоЕС є США. За останні 5 років найбільшими темпами геотермальна енергетика зростала в таких країнах, як Кенія, США, Туреччина, Нова Зеландія, Індонезія, Ісландія, Італія [7].

Важливим резервом заміщення традиційних енергоджерел є біоенергетика до якої належить виробництво та використання біогазу з відходів і продукції сільськогосподарського виробництва. В Україні є сільськогосподарські підприємства, які збудували біогазові установки і використовують як біосировину відходи тваринництва, енергетичні культури та їхні суміші, а також газоподібне біопаливо для виробництва електричної й теплової енергії [8]. Переробка продуктів життєдіяльності людей і тварин, крім вирішення проблем енергодефіциту, забезпечить утилізацію відходів та створення нових робочих місць.

В Україні є достатній потенціал альтернативних видів енергії, яким потрібно активно користуватися. Для втілення в життя та стимулювання використання відновлюваної енергетики в сільськогосподарських підприємствах України необхідно: проведення відповідної енергетичної політики, вдосконалення нормативно-правової бази, залучення інвестицій, наявність спеціалістів та досвід роботи в усіх видах альтернативної енергетики.

Література.

1. Перебийніс В.І. Проблеми енергетичної безпеки у контексті енергетичного менеджменту / В.І. Перебийніс // Матеріали міжнародної науково-практичної конф. «Теоретичні і практичні засади формування системи менеджменту та регіональному рівні». – Полтава: «Фірма «Техсервіс», 2001. – С. 37-42.

2. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

3. Голуб Г.А. Інвестиційна привабливість виробництва і використання дизельного біопалива / Г.А. Голуб, С.В. Лук'янець // Економіка АПК. – 2013. – С. 54-60.

4. Гришко В.В. Енергозбереження в сільському господарстві / В.В. Гришко, В.І. Перебийніс, В.М. Рабштина. – Полтава, 1996. – 280 с.

5. Драганов Б.Х. Економія енергоресурсів у сільському господарстві / Б.Х. Драганов, Ю.М. Пчолкін. – К.: Урожай, 1983. – 80 с.

6. Стародуб Ю.П. Проект енергетичної безпеки України на основі власних геотермальних ресурсів [Електронний ресурс]. /Ю.П. Стародуб, В.М. Карпенко, В.М. Стасенко, М.С. Никорюк, О.В. Карпенко. – Режим доступу: http://ldubgd.edu.ua/sites/default/files/files/starodyb_6.pdf.

7. Долінський А.А. Світовий досвід використання геотермальної енергії та перспективи її розвитку в Україні / А.А. Долінський, О.М. Ободович // Вісник НАН України. – 2016. – № 3. – С. 62-69.

8. Гавриш В.І. Визначення економічно доцільного напрямку використання біогазу / В.І. Гавриш // Економіка АПК. – 2014. – № 3. – С. 24-29.

ЭКОНОМИКА ОЛИМПИЙСКИХ ИГР: ОКУПАЕМОСТЬ ЗАТРАТ

***МАТВИЕНКО А.И., ЕМЕЛЬЯНОВА А.В.,
ПОЛОЦКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ***

Еволюция профессионального спорта как сферы экономической деятельности основана на экономических отношениях социума. В современных условиях преобразования общества данный вид экономической деятельности можно считать потенциальной сферой вложения материальных, трудовых и финансовых ресурсов, которыми располагает экономика [2, с. 67].

Проведение Олимпийских игр, как и любых крупных спортивных мероприятий в мире, предполагает инвестирования существенных затрат на организацию и проведения их.

Свои исследования олимпийской экономике посвятили такие ученые, как Марион Хамбрик, который совместно с Энн Пегораро (Луисвиллский университет) [5] анализировали потребительское